C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-4/24 Judecătoria Soroca (sediul central)
Judecător: Gh. Tocaiuc

D E C I Z I E
În numele Legii

06 februarie 2024 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Avînd în componenţa sa:
Preşedintele completului Ion Talpa
Judecătorii Svetlana Șleahtițki și Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, recursul condamnatului Teacă Ion declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul central) din 02.11.2023, privind examinarea cererii condamnatului **Teacă Ion** ***** privind aplicarea prevederilor Legii privind amnistia, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr.243 din 24.12.2021.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

1.La 03.10.2023, în adresa Judecătoriei Soroca, sediul (Central) a parvenit cererea condamnatului Teacă Ion privind aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021, cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

2. Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 02.11.2023, cererea condamnatului Teacă Ion cu privire la aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM, nr.243 din 24.12.2021, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

3. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, condamnatul Teacă Ion a depus recurs, cu solicitarea admiterii recursului cu aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM, nr.243 din 24.12.2021, cu reducerea termenului de pedeapsă.

În motivarea cerințelor sale, a precizat, că Comisia specială a Penitenciarului nr. 6 Soroca, neîntemeiat i-a respins cererea privind înaintarea demersului în instanța de judecată întru aplicarea actului amnistiei, deoarece el nu are un comportament obraznic, nu este un recidivist periculos, nu face parte din grupuri criminale. Ba dimpotrivă, administrația instituției penitenciare după adresarea sa

către Comisie, a început a aplica în privința sa sancțiuni disciplinare, fiind dat afară de la muncă.

4. Colegiul penal reține că, potrivit prevederilor art. 447 Cod de Procedură Penală al RM, (1) *Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

4.1. Prin referința formulată pe caz, procurorul delegat în Procuratura de Circumscripție Bălți, Inga Pascari, a solicitat respingerea recursului depus pe caz, ca fiind nefondat, cu menținerea încheierii Judecătoriei Soroca (sediul central) din 02.11.2023, ca fiind legală și întemeiată.

În motivarea cerințelor sale, cu referire la art. 1 alin. (1)- (3) a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM, nr.243 din 24.12.2021 invocînd, faptul, că conform extrasului din procesul-verbal nr. 13 al ședinței Comisei speciale a Penitenciarului nr. 6 Soroca din 18.07.2023, Teacă Ion, a fost prezentat la comisia instituției penitenciare indicate, în urma căreia membrii comisiei au refuzat în expedierea materialelor în instanța de judecată privind actul amnistiei în privința condamnatului, cu indicarea motivului: *se caracterizează negativ, risc de recidivă mediu.*

A precizat, că din conținutul materialelor din dosarul personal al condamnatului I. Teacă rezultă, că acesta își execută pedeapsa penală pentru comietrea unei infracțiuni excepțional de grave, anterior a fost condamnat, potrivit raportului de evaluare el nu a realizat programul individual de executare a pedepsei, dispune de o stimulare și 13 sancțiuni disciplinare, care nu sunt stinse.

Respectivele circumstanțe în ansamblu denotă lipsa corijării condamnatului Teacă Ion și continuarea activității criminale, urmînd a fi respinse argumentele acestuia precum, că întrunește condițiile necesare pentru aplicarea Legii amnistiei nr. 243 din 24.12.2021. Or, legiuitorul expres a prevăzut, că aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate se decide de către comisiile speciale privind amnistia, în caz de refuz, persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermundiul unui avocat un demers în instanța de judecată.

5. Verificînd argumentele invocate în recurs, legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, ținând cont de opinia acuzatorului de stat expusă în referință, Colegiul penal ajunge la concluzia că, recursul declarat urmează a fi respins ca fiind nefondat, cu menținerea încheierii, instanței de fond, reieșind din următoarele considerente.

Conform art.449 alin.(1) pct.1 lit. a) Cod de procedură penală, *Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Potrivit prevederilor art. 469 alin. (1) pct. 5), 15) Cod de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: reabilitarrea judecătorească (art.112 din Codul penal) și liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art. 295 din Codul de executare).*

Potrivit art.471 alin.(2) Cod de procedură penală, ”temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin. (l) pct. 1), 2), 4)-7), 11), 12), 14)-16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului.

Conform art.107 alin. (l) Cod penal, *amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.*

Potrivit art. 272 alin. (1) Cod de executare, în cazul amnistiei, în temeiul art.107 din Codul penal, care liberează condamnatul de executarea în continuare a pedepsei, fie reduce pedeapsa sau o comută, instituțiile şi organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă examinează aplicabilitatea actului de clemenţă fiecărui condamnat şi, după caz, cu acordul condamnatului, înaintează un demers instanţei de judecată competente conform art. 470 din Codul de procedură penală. La demers se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt şi de drept invocate. Demersul se judecă în condițiile Codului de procedură penală.

6. Studiind materialele cauzei, raportînd circumstanţele cauzei prevederilor normelor precitate, Colegiul penal reține că, prima instanţă prin încheierea adoptată la 02.11.2023, legal şi întemeiat a ajuns la concluzia respingerii cererii condamnatului Rotari Marin ca fiind nefondată.

Din materialele cauzei urmează, că prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 10.09.2020, modificată prin decizia Curții de Apel Bălți din 30.11.2021, Teacă Ion a fost condamnat în baza art.145 alin.(2) lit.j) Cod penal, la 18 (optsprezece) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Tot, prin decizia Curții de Apel Bălți din 30.11.2021, în baza art. 385 alin. (4) și alin. (5) Cod de procedură penală, s-a redus termenul de pedeapsă cu 216 zile.

Ulterior, prin încheierile:

- Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 14.12.2021 condamnatului I. Teacă i-a fost redus termenul pedepsei cu 110 zile, în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, pe faptul constatării deținerii în Penitenciarul nr. 11 Bălți și Penitenciarul nr. 6 Soroca în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

- Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 03.10.2022 i-a fost redus termenul pedepsei cu 58 zile, în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală;

-Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 27.07.2023 i-a fost redus termenul pedepsei cu 60 zile, în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală.

Conform extrasului din procesul-verbal al Comisiei Penitenciarului nr.6 Soroca din 18.07.2023, în privința condamnatului Teacă Ion s-a decis de a remite în adresa comisiei speciale materialele acumulate pentru examinarea posibilității aplicării actului de amnistie, unde era indicat că ultimul se *caracterizează negativ și nu a realizat programul individual de executare a pedepsei.*

Potrivit extrasului din procesul-verbal nr. 13 al ședinței Comisiei Speciale a Penitenciarului nr. 6 Soroca din 18.07.2023, în privința condamnatului Teacă Ion s-a decis respingerea în expedierea materialelor în instanța de judecată privind aplicarea Legii nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, pe motiv, că ultimul se ***caracterizează negativ*****,** prezentînd ***risc de recidivă mediu.***

La capitolul dat, reieşind din normele de drept menţionate mai sus, se deduce că, posibilitatea aplicării actului cu privire la amnistie, poate avea loc în cazul în care comisiile speciale/instanţa va ajunge la concluzia că condamnatul este caracterizat pozitiv şi nu încalcă regimul de detenţie şi este evaluat psihologic cu riscul de recidivă mediu sau redus.

O atare concluzie urmează a fi trasă în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătăţire a condiţiilor de trai şi medicosanitare de detenţie, la relaţiile cu alţi condamnaţi, cu familia, la participarea la măsurile cultural-educative, la prezenţa sancţiunilor disciplinare valabile la momentul soluționării demersului.

Din materialele dosarului personal derivă că, Teacă Ion își ispășește pedeapsă pentru comiterea unei infracțiuni ce se cataloghează ca una excepțional de gravă, anterior fiind supus de mai multe ori răspunderii penal, potrivit raportului de evaluare se constată că acesta nu a realizat programul individual de executare a pedepsei, dispune de o stimulare și 13 sancțiuni disciplinare, care, la momentul examinării cererii condamnatului, nu sunt stinse.

Prin urmare, instanţa just a constatat că comisia specială a Penitenciarului nr. 6 Soroca, întemeiat a respins cererea condamnatului I. Teacă privind înaintarea unui demers în instanţa de judecată, pentru aplicarea Legii nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, din motiv că acesta a fost evaluat psihologic cu riscul *de recidivă mediu*, fiind *caracterizat negativ*, astfel că se reţine refuzul motivat şi obiectiv al comisiei speciale.

Cu referire la calificativul ”mediu” atribuit recidivei în cazul lui Teacă Ion, față de care se obiectează în recursul declarat, Colegiul reține că evaluarea riscului de recidivă ține în mod exclusiv de competența specialistului psiholog din cadrul instituției penitenciare și se efectuează în corespundere cu Metodologia privind evaluarea riscului de recidivă, din cadrul Regulamentului de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, aprobat prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 44 din 18.02.2022, nefiind pasibil de revocare de către instanța judiciară.

Cât privește celelalte chestiuni invocate în recurs ce țin de comportamentul manifestat de condamnat pe parcursul executării pedepsei penale, acestea au fost luate în considerare și evaluate de către Comisia penitenciarului, care însă nu a găsit temei pentru aplicarea amnistiei, în situația în care el nu a realizat programul individual de executare a pedepsei, fapt ce denotă lipsa corectării și caracterul lui antisocial.

7. Reieşind din circumstanţele constatate, în coraport cu prevederile legale aplicabile, instanţa de recurs constatată restricții prevăzute la art. 1 alin. (1) a Legii, astfel că condamnatului Teacă Ion nu îi sunt aplicabile prevederile Legii nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, pentru care motive cererea urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

În contextul celor expuse, instanța de judecată corect a respins cererea condamnatului privind aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021, cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

8.În baza celor menţionate, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul este nefondat şi urmează a fi respins, cu menținerea încheierii atacate.

Conducându-se de prevederile art. 449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, Colegiul penal,

D E C I D E :

Recursul condamnatului Teacă Ion declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul central) din 02.11.2023, privind examinarea cererii condamnatului **Teacă Ion ******* privind aplicarea prevederilor Legii privind amnistia, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr.243 din 24.12.2021, se respinge ca nefondat cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului
Judecător: Judecători: